

Fins a quin punt cal una renovació de formacions polítiques?

written by Joaquim Corominas | 29 d'abril de 2018

Cal distingir entre les que tenen la matriu o arrels a Espanya de les que només la tenen a Catalunya.

En el primer cas, les seves decisions seran preses en funció dels interessos en el conjunt d'Espanya, els quals sempre seran minoritaris a Catalunya, i els interessos de Catalunya seran oposats als de la resta de l'Estat. No podem esperar una renovació política que afavoreixi Catalunya, com a màxim es podran avenir a entaular conversacions sobre temes convencionals.

Partits d'àmbit estrictament català.

Una qüestió bàsica és que els eixos històrics definitoris dels vots social (esquerra/dreta) i nacional (catalanista/espanyolista) s'han trasbalsat. Hi ha espanyolistes de dreta i d'esquerra com sempre, però també espanyolistes 'pel dret a decidir', federalistes o unionistes a l'esquerra i potser algun de la dreta. La mateixa varietat també existeix en els catalanistes, encara que en proporcions força diferents.

El fet de no poder dur a terme un referèndum normal (vinculant, no prohibit) ha fet que el càlcul dels partidaris de la independència s'hagi fet a partir de consulta o referèndum no permès i interferit per les forces repressives de l'Estat, o a partir dels vots dels partits clarament independentistes, vots que tenen conseqüències en els escons i en l'economia dels partits.

CIU s'ha renovat en PDCAT, el qual d'alguna manera està sota el paraigua de JuntsXCat, després de passar per JuntsXSí. 0

sigui que s'està renovant, sortint de la coalició amb UDC i de problemes greus (3%, i Jordi Pujol i família). Per sobreviure li cal renovar-se, la qüestió és per arribar on i si aquest destí ja està ocupat o si és prou ampli per mantenir la posició central a la qual no pensen abdicar. Optar per posicions socioeconòmiques (d'esquerra modernitzada i eficient), de centre (n'hi ha?) o de consolidació econòmica (de dreta modernitzada) no li serà fàcil de decidir: a l'esquerra nominal hi té ERC, la CUP i els podem/comuns.

Sense superar la percepció de dreta convencional (pactes per mantenir una economia que acontenti les grans empreses i fortunes, el 3% i el Palau, les ITV...) ho tindrà molt difícil per tornar a ser un partit amb possibilitats de governar.

Tenir dos presidents de la Generalitat que no només han defensat actuacions valentes vers la independència sinó que han estat jutjats, condemnats i en cerca i captura els proporciona una posició de confiança dels votants, que es pot reduir molt si no s'acompanya d'actuacions innovadores de política que proporcionin unes adequades condicions de vida a la població sense esperar una hipotètica independència, la qual cosa no és fàcil, però probablement és necessària.

ERC s'ha anat renovant des de l'etapa post franquista. O potser ha anat canviant. Ha tingut posicions de govern tripartit i de presidència del Parlament que no han estat prou aprofitades. El seu posicionament en el procés ja s'ha vist clar, semblava dubtar entre consolidar posicions de poder o enfortir el front independentista, malgrat proclamar un rotund independentisme. Molts votants potencials no han entès aquesta manca de claredat. Si ERC vol consolidar un increment de vots ha d'aclarir convincentment les seves posicions i programes.

La **CUP** s'ha presentat com l'organització de la renovació política, partint de la seva experiència municipal i sabent aprofitar llacunes dels partits existents. Les circumstàncies li han permès tenir un poder no proporcionat amb el seu pes

electoral i, també, sense quadres encausats o empresonats per l'Estat. La recuperació per part dels partits convencionals dels espais buits que ara ha ocupat la CUP no serà gens fàcil.

Altres partits minoritaris fruit de l'escissió de partits històrics han aparegut massa tard i amb poques dinàmiques renovadores. Més aviat semblen voler mantenir uns bons hàbits que els anteriors partits han perdut.

Als partits –o les agrupacions dintre de partits– sorgits al voltant de les mobilitzacions del 15M els està costant superar l'etapa teòrica i aconseguir unes pràctiques unitàries prou atractives. Objectiu difícil quan hi ha tants fronts oberts, com la necessitat de superar els obsolets temes convencionals analitzats teòricament i aportar solucions innovadores engrescadores en temes difícils com la solució als problemes territorials de l'Estat, en lloc de cercar dreceres per assolir poder a les institucions.

Fins aquí l'anàlisi de la situació. Ara exposaré els indicis que fonamenten la necessitat i la possibilitat de la renovació de les formacions polítiques a Catalunya. Agafaré com exemples els casos de Puigdemont, de Ciutadans i d'En Comú-Podem pel que fa a renovació política i a connexió amb l'electorat.

Ciutadans. Un partit nascut a Catalunya i amb nom català, menysvalorat al seu inici, que no ha tingut presència al Govern però és el que té més escons al Parlament, i el que competeix amb el PP i el PSOE a Espanya. Quins poden haver estat els factors que ho han fet possible? La joventut del seu president, la seva oratòria clara i directa, un nom del partit entenedor i proper a la gent, fer actuacions polítiques visibles de denúncia i no tenir un passat negatiu. És molt probable que un bon finançament hagi tingut un paper important.

En Comú-Podem. Un assaig de laboratori que topa amb el salt a la realitat. Un nom que arreplega èxits com *Yes, we can* però

traient-li força –ignora el Yes– i en el qual *Comú* només és un indicatiu. Tot i això, el nom ja mostra una renovació lingüística que acompanya a la de molts dels seus components, joves amb estudis de política que han divulgat en altres països o que han participat en actuacions socials reeixides molt mediàtiques i valorades en entorns oblidats per molts dels partits convencionals. El seu salt a la política d'estat o de grans ciutats ha fet palès la dificultat de convertir la teoria política en resultats.

Puigdemont. Aquí he escollit una persona en lloc d'un partit, tot i que el partit –o partits– en el qual milita també són importants, tant per la seva capacitat de transformació de sigles i de dirigents com per la seva experiència arreu de Catalunya.

Puigdemont és jove, té una gran capacitat per comunicar el que vol transmetre, és decidit i valent, imagina sortides airoses, assumeix riscos, ha deixat clara la seva posició independentista, parla idiomes, no és de Barcelona, se'l nota proper a la gent, ha aconseguit superar les sigles del seu partit i fer-se amb la col·laboració desinteressada i arriscada de molta gent i de donants de mitjans econòmics per dur a terme el que, segons el govern espanyol, era impossible.

Tot això deu haver estat decisiu en el darrer resultat electoral, impensable per molta gent. Era molt agosarat presentar-se amb noves sigles i un suport relatiu del seu partit. Potser mostra un camí vers la necessària renovació de les formacions polítiques.

Resum

La renovació és imprescindible i urgent. Els principals trets de la renovació dels casos exposats són: renovació generacional, sigles de l'organització que reflecteixin la renovació, oratòria clara i directa que arribi a amplis sectors, decisió dels dirigents, sense un passat corrupte, que demostrin que estan més per dur a terme els compromisos que

per mantenir el poder o la posició, que puguin viure fora de la política, que tinguin experiència de gestió pública.